

CZARNA ZIEMIA



Polish Journal of Soil Science w bazie Web of Knowledge!

Cezary Kabala, Wrocław

Podjęte kilka lat temu starania redakcji czasopisma Polish Journal of Soil Science przyniosły niedawno pierwszy spektakularny efekt. Otóż publikacje z PJSS są już wymieniane w bazie Web of Knowledge należącej do koncernu Thomson Reuters na zasadach pełnej funkcjonalności: rejestracji podlegają zarówno publikacje wymieniające dany artykuł, jak i w nim cytowane. Oznacza to, że cytowania publikacji wliczane są do ogólnej liczby cytowań autora, a ponadto cytowanie w PJSS podnosić będzie „widoczność” w bazie innych periodyków (na przykład polskich).

Czasopismo nadal nie ma IF i niestety nie jest jeszcze wprowadzone do głównej bazy - Web of Science, ale pierwsza bariera - Web of Knowledge – została pokonana. Zaistnienie PJSS w WoK jest dowodem na to, że polskie czasopisma naukowe są bacznie obserwowane przez Thompson Reuters i każde może otrzymać szansę wprowadzenia do elitarnego międzynarodowego towarzystwa.

Jest to jednak szansa, która może być wykorzystana tylko połowicznie lub zaprzepaszczone. Aby czasopismo utrzymało się w bazie, musi regularnie ukazywać się oraz być stale cytowane. Trzymamy kciuki za przejście PJSS do Web of

Spis treści

Polish Journal of Soil Science w bazie WoK	1
Jubileusz Pani Saturniny Michalak	1
International Conference on Cryopedology	2
SUITMA 7 Conference	3
Zaczerpnięte z klasyki gleboznawczej	4
Dr P. Charzyński egzaminuje w Makao	5
Nowości wydawnicze	6
Nowe publikacje w czasopismach z IF	9
Zapowiedzi konferencyjne	10
Kalendarium konferencyjne	11

Science, ale wiemy, że samo trzymanie kciuków nie wystarczy...

Awans polskiego czasopisma gleboznawczego do bazy Web of Knowledge jest dobrym znakiem także dla innych czasopism i mocnym sygnałem, że publikowanie w nich ma sens oraz przyszłość.

Jubileusz Pani Saturniny Michalak

Zbigniew Zagórski, Prezes PTG, Warszawa

Z wielką radością i satysfakcją doczekaliśmy się wspaniałego Jubileuszu 50-lecia pracy Pani Saturniny Michalak na rzecz Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego.

Pani Saturnina rozpoczęła pracę w Zarządzie Głównym Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego 1 października 1963 roku. Ówczesny prezes PTG, prof. dr hab. Lucjan Królikowski zaproponował Pani Saturninie Michalak przejście z Instytutu Badawczego Leśnictwa do PTG. W początkowym okresie pełniła funkcję szefa biura Towarzystwa. Z upływem czasu przejmowała coraz szerszy zakres obowiązków, aż do samodzielnego prowadzenia sekretariatu Zarządu Głównego PTG.

Na Jej barkach spoczywa prowadzenie licznej korespondencji z rzeszą członków Towarzystwa, dbałość o relacje z oddziałami PTG oraz kontakty z instytucjami takimi jak PAN, KBN, ministerstwa, urzędy oraz różnego typu przedsiębiorstwa i agencje. Dzięki Jej osobistemu zaangażowaniu, staranności i zapobiegliwości na przestrzeni minionych lat nasze Towarzystwo mogło prowadzić swą wielostronną działalność naukową, wydawniczą i gospodarczą. Pani Saturnina przez lata była też prawdziwą gospodynią siedziby zarządu przy ul. Wiśniowej w Warszawie, współtworząc atmosferę tego miejsca.



Z okazji Jubileuszu życzymy Pani Saturninie Michalak zdrowia oraz wszelkiej pomyślności na dalsze lata życia. Jesteśmy przekonani, że Pani uśmiech i życzliwość będą nam towarzyszyły jeszcze przez długie lata.

Po raz pierwszy w Polsce: International Conference on Cryopedology “Frost-affected soils - Dynamic soils in the dynamic world”

Marek Drewnik, UJ Kraków

W dniach od 24 do 29 sierpnia 2013 r. odbyła się w Krakowie i Zakopanem szósta w cyklu (poprzednia: w Ulan-Ude, Rosja, w 2009 roku) konferencja poświęcona glebom obszarów zimnych. Zorganizowana ona została przez Zakład Gleboznawstwa i Geografii Gleb Instytutu Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego pod auspicjami IUSS Working Group Cryosols i Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego. W konferencji wzięło udział ponad 40 osób, głównie z Federacji Rosyjskiej (18 osób, w tym z Buriacji, Jakucji i Republiki Komi), Polski, Niemiec (4 osoby), także z Nowej Zelandii i Kanady. Wygłoszono 19 referatów oraz zaprezentowano 12 posterów w 6 sesjach.



fot. M. Stolarczyk

Tematyka prezentacji obejmowała następujące zagadnienia: (1) geneza i klasyfikacja gleb podlegających procesom mrozowym, (2) wpływ dawnych procesów mrozowych na morfologię i współczesne funkcjonowanie gleb, (3) współczesne funkcjonowanie gleb w obszarach zimnych, także w aspekcie zmian klimatu na Ziemi oraz kształtowania się w nich zasobów węgla organicznego, (4) aspekty gospodarczego wykorzystywania gleb kriogenicznych, w tym tworzenie baz danych oraz zagadnienia ochrony.



fot. M. Stolarczyk

W ramach konferencji odbyły się dwie sesje terenowe. Sesja w Niedźwiedziu poświęcona była kriogenicznym glebom

kopalnym, a zwłaszcza relacjom pomiędzy ich morfologią i mikromorfologią na przykładzie kompleksu 3 gleb kopalnych.



fot. M. Stolarczyk

Sesja terenowa w Tatrach obejmowała zagadnienia formowania się gleb w warunkach klimatycznych, roślinnych i geomorfologicznych panujących powyżej górnej granicy lasu.



fot. M. Stolarczyk

W trakcie konferencji odbyło się techniczne spotkanie grupy roboczej IUSS Cryosol, na którym omówiono przyszłe zamierzenia grupy, wybrano Megan Balks z Nowej Zelandii oraz Dmitrija Konyushkova z Federacji Rosyjskiej jako współprzewodniczących od 2013 r., oraz ustalono miejsce następnej konferencji w Kanadzie, w 2017 r.

Po raz pierwszy w Polsce: **SUITMA** - Soils of Urban, Industrial, Traffic, Mining and Military Areas

Piotr Hulisz i Przemysław Charzyński, UMK Toruń



W dniach od 16 do 20 września 2013 na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu odbyła się międzynarodowa konferencja SUITMA 7 - Soils of Urban, Industrial, Traffic, Mining and Military Areas. Honorowym patronatem imprezę objęli: Prezydent Torunia Michał Zaleski, Wojewoda Kujawsko-Pomorski Ewa Mes, Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotr Calbecki, JM Rektor UMK prof. Andrzej Tretyn oraz Prezes Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego prof. Zbigniew Zagórski. Konferencja jest cyklicznym spotkaniem grupy roboczej Międzynarodowej Unii Towarzystw Gleboznawczych (IUSS) – Soils of Urban, Industrial, Traffic, Mining and Military Areas



(SUITMA). Poprzednie konferencje odbyły się w Niemczech (Essen, 2000), Francji (Nancy, 2003), Egipcie (Kair, 2005), Chinach (Nankin, 2007), Stanach Zjednoczonych (Nowy Jork, 2009) i Maroku (Marrakesz, 2011). W tym roku organizatorem była Katedra Gleboznawstwa i Kształtowania Krajobrazu Wydziału Nauk o Ziemi UMK. Funkcję Przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego pełnił dr Przemysław Charzyński, a Sekretarza – dr Piotr Hulisz.

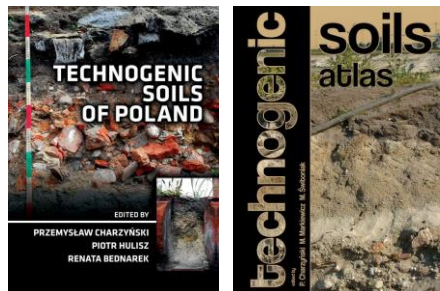
W konferencji wzięło udział 107 gleboznawców, reprezentujących różne ośrodki naukowe z całego świata, z blisko dwudziestu krajów europejskich (w tym 22 z Polski) oraz Kanady, USA, Australii, Meksyku, Chile, Libii, RPA, Korei, Mongolii, Chin, Japonii i Turcji. Wśród uczestników konferencji byli m.in. prof. Jean-Louis Morel z Uniwersytetu w Nancy (Francja), Przewodniczący Grupy Roboczej SUITMA, jej wiceprzewodniczący prof. Gan-Lin Zhang z Chińskiej Akademii Nauk, prof. Kye-Hoon Kim z Uniwersytetu w Seulu (Korea), wiceprzewodniczący Międzynarodowej Unii Towarzystw Gleboznawczych (IUSS), a także prof. Zbigniew Zagórski, Prezes Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego.

Konferencja SUITMA 7 należy do nielicznych wydarzeń w Polsce o tak wysokiej randze, którego tematyka dotyczyła gleb. Podczas obrad badacze zaprezentowali wyniki najnowszych badań dotyczących środowiska glebowego w miastach i ich otoczeniu, jego wpływu na funkcjonowanie ekosystemów oraz zdrowie człowieka.

Ponadto ważny wątek stanowiła dyskusja na temat umiejscowienia gleb technogenicznych w klasyfikacjach gleb, między innymi w kontekście przygotowywanej nowej wersji World Reference Base for Soil Resources, która ma zostać zaprezentowana na Kongresie IUSS w Korei w 2014 roku (bardzo interesujący referat dr Petera Schada). Ogółem odbyło się 8 sesji referatowych (w tym jedna plenarna, łącznie 43 prezentacje) oraz 2 sesje posterowe (80 prezentacji). Członkowie PTG w czasie Konferencji wykazywali bardzo

dużą aktywność. Cztery osoby współprzewodniczyły sesjom referatowym (prof. Andrzej Greinert, dr Przemysław Charzyński, dr Piotr Hulisz oraz dr Łukasz Uzarowicz). Polscy uczestnicy wygłosili 4 referaty (prof. Andrzej Greinert, dr hab. Tadeusz Magiera, dr Grzegorz Siebielec i dr Łukasz Uzarowicz) oraz zaprezentowali 16 posterów.

Każdy z uczestników Konferencji otrzymał monografię pt. „Technogenic soils of Poland”, która przygotowana została pod redakcją Przemysława Charzyńskiego, Piotra Hulisza i Renaty Bednarek. Z okazji konferencji wydano także „Technogenic Soils Atlas” pod redakcją Przemysława Charzyńskiego, Macieja Markiewicza i Marcina Świtoniaka (opisy książek zamieszczone zostały osobno w tym numerze Czarnej Ziemi).



W czasie sesji terenowych prezentowano gleby miejskie Torunia, gleby industrialne powstałe w wyniku oddziaływania przemysłu sodowego w Inowrocławiu-Mątwach oraz gleby stanowisk archeologicznych Ziemi Chełmińskiej. Oprócz programu naukowego, organizatorzy zapewнили uczestnikom Konferencji SUTMA 7 m.in. zwiedzanie Starego Miasta w Toruniu, a Prezydent Torunia Michał Zaleski niezwykle uroczystie przyjął wszystkich w Sali Mieszczańskiej Ratusza Staromiejskiego.

Terenowa sesja pokonferencyjna, w której udział wzięło 18 osób, odbyła się dniami 21-25 września 2013 roku w... Czechach. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z problematyką rekultywacji gleb i terenów pokopalnianych na północnych Morawach, ekologii posowieckiego poligonu w okolicach Mlada Boleslav, a także zwiedzić Olomuniec, Nymburk i Pragę.

Członkowie grupy roboczej SUTMA zdecydowali, że następna edycja Konferencji odbędzie się za dwa lata w Meksyku (konkurentem był Seul).

Zapraszamy do odwiedzenia strony internetowej Konferencji SUTMA 7 (www.sutma7.umk.pl), a szczególnie galerii zdjęć (ponad 1200 fotografii) dokumentujących najważniejsze wydarzenia tej imprezy.

Zaczerpnięte z Klasyki (gleboznawczej)

Profesor S. Miklaszewski o glebach brunatnych (1930)

Starsze pokolenie gleboznawców polskich zna dobrze, choć już zapewne rzadko zagląda do klasycznego dzieła „Gleby Polski” autorstwa jednego z pierwszych i najslawniejszych gleboznawców polskich – **Sławomira Miklaszewskiego**. Pierwsze wydania monografii „Gleby Ziemi Polskiej” z 1906 i 1912 roku spotkały się z dużym zainteresowaniem i szybko zostały wyczerpane, jednak na następne, ze względu na wojnę oraz przeobrażenia powojenne czekać trzeba było aż do 1930 roku. Sławomir Miklaszewski był już wówczas profesorem Politechniki Warszawskiej, znawcą gleb Polski środkowej i wschodniej i uznanym autorytetem na forum międzynarodowym. Aktywnie uczestniczył w dyskusjach nad klasyfikacją i nazewnictwem gleb a jego ekspertyzy były wiążące dla rządu Rzeczypospolitej. W trzecim wydaniu „Gleb Polski” z 1930 roku najdobitniej wyłożył swoje poglądy na genezę i klasyfikację gleb oraz ich rozprzestrzenienie na ówczesnym terytorium Polski. Choć, rzecz jasna, stan wiedzy gleboznawczej od tamtego czasu urosł diametralnie, jednak podręcznik profesora Miklaszewskiego nadal czyta się z zainteresowaniem, gdyż wiele jego spostrzeżeń nic nie straciło na aktualności.

Być może warto zatem (tzw. „młodszemu pokoleniu”) przypomnieć niektóre z opinii profesora Miklaszewskiego, które jak żywo, mogłyby być wygłaszane w obecnie toczących się dyskusjach...

W bieżącym numerze Czarnej Ziemi przytaczamy (z oryginalną pisownią) fragment dotyczący wyodrębniania gleb brunatnych (str. 261-262).

>>>Mówiąc o bielcach, musimy wspomnieć o glebie, zwanej „Braunerde”, którą wyodrębnia Ramann, a za nim gleboznawcy niemieccy usiłują wyosobnić z bielca, wyznaczając im miejsce

przejściowe od bielca do typu „terra rossa”. Cechami charakterystycznymi tych gleb leśnych (lasy liściaste, np. dębowe), powstających w wysokiej średniej rocznej temperaturze, przy znacznych opadach atmosferycznych, w warunkach zasobności skały macierzystej w węglan wapniowy, mają być: barwa brunatna lub czerwono-brunatna (stąd nazwa — nie należy jednak tych gleb mieszać z rosyjskimi „buroziomami”), mała zawartość próchnicy, gruzłowata „orzechowata” (gruzły wielkości orzecha) struktura i w podłożu znaczne ilości węglanu wapnia, którego powierzchniowe warstwy są pozbawione. Normalnie powinny by te gleby być bielcami, wobec znacznych opadów atmosferycznych, lecz bielcowanie w nich bądź niema, bądź jest ono bardzo słabe, wskutek obecności związków węglanu wapnia (w podłożu) oraz dzięki wysokiej temperaturze (sprzyja to szybkiemu rozkładowi szczątków organicznych).

Zespół obu tych czynników nie pozwala na powstawanie w dostatecznej ilości związków próchnicowych kwaśnych, niezbędnych przy procesie bielcowania. Wobec tego i związki żelaza są bardzo słabo ługowane z warstw powierzchniowych i zabarwiają je na czerwono-brunatno. W związku ze sposobem swego powstawania i ze swymi cechami stałyby one w klasyfikacji pomiędzy typem glebotwórczym bielcowym a laterytowym.

Sprawa „braunerde” nie jest jeszcze ustalona w gleboznawstwie współczesnym i jest tematem ożywionych obrad na zjazdach Sekcji: Nomenklatury, Klasyfikacji i Kartografii, międzynarodowego Towarzystwa Gleboznawczego (...). Narazie tedy należy zachować stanowisko wyczekujące. Zdaniem autora niniejszego, zagadnienie „braunerde” jest bardziej złożone, aniżeli to ujmują dotychczasowi jego referenci. Mamy tu zapewne kilka gleb przejściowych, należących do kategorii powstających, w warunkach słabo występującego typu glebotwórczego klimatycznego a zwłaszcza jego przeobrażania się pod wpływem zmiany klimatu terytorjalnego (względnie pasowego-zonalnego) lub chociażby terenowego makro- lub mikro-klimatu, na rubieży stykających się zasięgów dwu lub kilku typów

(powstawania gleby) glebotwórczych— a więc pozbawionych w swym profilu dobijności i jaskrawości występowania właściwych mu poziomów lub też nieposiadających pewnych cech uznanych w tych glebach za przewodnie. Między innymi do takich gleb należy i *bielica zdegradowana* z Dźwierzna, opisana przez autora na str. 260.

Oczywiście, że takie przejściowe gleby należy uwzględniać w klasyfikacji, ale, miałbym pewne wątpliwości, co do potrzeby stwarzania dla nich nowych nazw, nieraz mało mówiących. Sama brunatność gleby lub pozorny brak warstwy eluwjalnej mogą być cechą zawodną a w każdym razie nie dają najczęściej prawa do wyodrębniania gleby w osobny samodzielny typ. Wszystkie gleby, które podczas międzynarodowych Zjazdów gleboznawczych pokazywano mi, jako „echte braunerde”, były zwyczajnymi bielcami, o zamaskowanym, bądź też zepsutym przez uprawę, poziomie eluwjalnym). Płytką bielica ze słabo rozwiniętą warstwą eluwjalną, nprz. 15 centymetrową, uprawiana do głębokości 30 centymetrów, a przecie w Niemczech i u nas w Poznaniu uprawiają nieraz o wiele głębiej, zatracając często w profilu,

wyraźny poziom eluwjalny, ale to nie daje nam prawa zaliczać jej, jak to nieraz widziałem, do typu „braunerde”, bo jest ona bielcą w dalszym ciągu i, zostawiona warunkom naturalnym, znowu zregeneruje swój profil bielicy. To też pług parowy niewątpliwie przyczynił się znacznie do powiększenia zasięgu tak pojętej „braunerde”. Ze tak jest i, że poziom eluwjalny da się w takich glebach odnaleźć, świadczy o tym dowodnie barwna tablica profilów, zasadniczych gleb Czechosłowacji, wydana świeżo przez inż. Spirhazla w Pradze. Uwzględnił on w profilach i „braunerde”, zwaną w Czechosłowacji „hnedozem”, zaliczając go do gleb „dwufazowych”, t.j. bez wykształconego eluwjum. Tymczasem na rysunku barwnym, malowanym w polu z natury, widać jaknajdokładniej poziom eluwjalny, wprawdzie zamaskowany nieco przez próchnicę, wobec głębokiej uprawy, ale występujący zupełnie wyraźnie.

To też narazie, musimy być w Polsce ostrożni z typem „braunerde” i zaliczać go do bielicy o słabych cechach zbilewicowania. < < <

Dr P. Charzyński egzaminuje w... Makao

W maju bieżącego roku dr Przemysław Charzyński z Katedry Gleboznawstwa i Kształtowania Krajobrazu Wydziału Nauk o Ziemi UMK w Toruniu został powołany na recenzenta rozprawy doktorskiej Solomona Aruomero Amuno pt. „Environmental legacy of the genocide: an exploration into the contamination potential of mass grave soils”. Był on także członkiem komisji egzaminacyjnej w przewodzie doktorskim jako główny egzaminator. Zaproszenie P. Charzyńskiego jako eksperta było konsekwencją jego prezentacji, dotyczącej gleb cmentarnych, na Światowym Kongresie Gleboznawczym w Brisbane w roku 2011.



Rozprawa jest pierwszym opracowaniem w skali światowej dotyczącym problemu zagrożenia dla środowiska glebowego spowodowanego masowymi pochówkami blisko miliona ofiar ludobójstwa, które miało miejsce w Rwandzie w roku 1994. Częstkowe wyniki badań zostały opublikowane w postaci 4 artykułów w czasopismach o międzynarodowej renomie, m.in. Water, Air & Soil Pollution.

Egzamin i obrona pracy doktorskiej odbyły się w dniu 28 czerwca 2013 roku na Saint Joseph University w Makao, specjalnym regionie administracyjnym Chińskiej Republiki

Ludowej. Koszty podróży i zakwaterowania pokrywała strona zapraszająca.

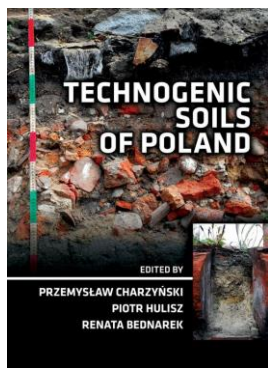
Procedura odbiegała nieco od stosowanej w Polsce. W komisji zasiadało pięć osób: rektor uczelni, Peter Stilwell, promotor pracy (dr Emilie Tran), główny egzaminator (dr P. Charzyński) i dwóch członków komisji - z macierzystego uniwersytetu (Ágata Alveirinho Dias) oraz z zewnątrz (prof. Lawal Mohammed Marafa z Chinese University of Hong Kong). Procedura trwała blisko 2 godziny, z czego na pytania głównego egzaminatora przeznaczone było 30 min, podobnie jak na pytania pozostałych członków komisji. Pytania były ściśle związane z tematem pracy i miały na celu wskazanie niedociągnięć i potrzebnych korekt, gdyż zadaniem kandydata było dokonanie w dysertacji wskazanych poprawek. Dopiero po ich uwzględnieniu finalna wersja została złożona w bibliotece.

Solomon Aruomero Amuno obronił doktorat z oceną Magna Cum Laude.



Nowości wydawnicze

TECHNOGENIC SOILS OF POLAND. Charzyński Przemysław, Hulisz Piotr, Bednarek Renata (red.) 2013. Wyd. Polskie Towarzystwo Gleboznawcze, ISBN: 978-83-934096-1-7, stron 357, okładka twarda. Studia nad glebami miejskimi w ostatnich latach rozwijają się bardzo intensywnie. Wzrost zainteresowania tą problematyką przyczynia się niewątpliwie do lepszego poznania zróżnicowania pokrywy glebowej miast,

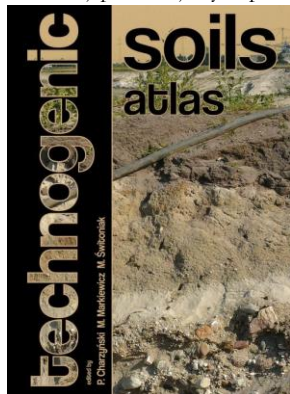


zidentyfikowania zmian i zagrożeń wynikających z technopresji. Monografia Technogenic Soils of Poland zawiera liczne przykłady badań dotyczących gleb terenów miejskich, przemysłowych, komunikacyjnych, kopalnianych i wojskowych prowadzonych w różnych ośrodkach naukowych naszego kraju. Prezentowane treści dotyczą nie tylko morfologii i właściwości gleb technogenicznych, ale także ich genezy, klasyfikacji, roli w środowisku oraz rekultywacji.

Dla uściślenia kwestii związanych z nazewnictwem w monografii dokonano terminologicznego rozróżnienia pomiędzy intencjonalną działalnością człowieka na terenach rolniczych, mającą na celu podniesienie produktywności gleb, która prowadzi w efekcie do wykształcenia Anthrosols i w większości przypadków nie zamierzoną, aktywnością ludzką związaną z bytowaniem, produkcją przemysłową czy transportem, powodującą głębokie przekształcenia pokrywy glebowej oraz powstawanie gleb technogenicznych. Termin ten zastosowano dla określenia różnych gleb występujących na obszarach miejskich, gdyż nie wszystkie z nich spełniają kryteria Technosols według klasyfikacji WRB. Proces powstawania tych gleb określono mianem technogenezy.

Podgląd treści – [tutaj](#).

TECHNOGENIC SOILS ATLAS. Charzyński P., Markiewicz M., Świtoniak M. (Eds.) 2013. Polish Society of Soil Science. Toruń. ISBN: 978-83-934096-2-4, stron 167, okładka twarda. Technogenic Soils Atlas stanowi obszerną bazę danych gleb miejskich i przemysłowych z Węgier, Polski, Rumunii oraz Słowacji. Głównym celem tej publikacji było przedstawienie wielkiej różnorodności gleb technogenicznych.

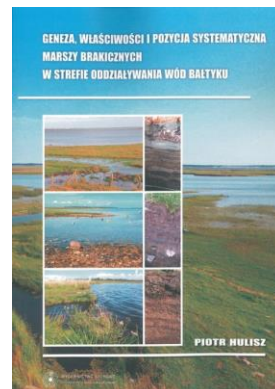


Większość profili glebowych spełnia kryteria Technosols - jednej z głównych grup glebowych w klasyfikacji WRB. Zebrane dane pozwolą na lepsze zrozumienie procesów zachodzących w ekosystemach stworzonych przez człowieka w obrębie terenów zurbanizowanych. Redaktorzy mają nadzieję, że monografia okaże się także przydatnym narzędziem w nauczaniu gleboznawstwa.

GENEZA, WŁAŚCIWOŚCI I POZYCJA SYSTEMATYCZNA MARSZY BRAKICZNYCH W STREFIE ODDZIAŁYWANIA WÓD BAŁTYKU. Hulisz Piotr. 2013. Wyd. UMK, ISBN: 978-83-231-2993-6, stron 138, okładka miękka. Celem badań była weryfikacja poglądów dotyczących genezy, właściwości i pozycji systematycznej marszy oraz określenie ich ekologicznej funkcji w siedliskach strefy brzegowej Bałtyku. Mimo stosunkowo licznych badań gleboznawczych prowadzonych w polskiej strefie nadbałtyckiej, gleby te pozostają wciąż bardzo słabo rozpoznane. W tym kontekście konieczne jest poszukiwanie odpowiedzi na

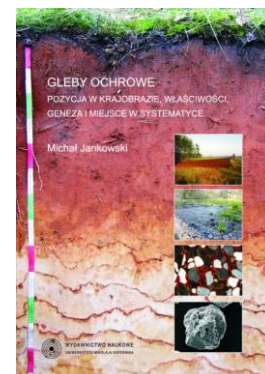
następujące pytania: W jakim stopniu właściwości tych gleb zależą od wpływu samych wód morskich, a w jakim od innych czynników środowiskowych?; Jakie są podobieństwa i różnice w genezie tego rodzaju gleb występujących w polskiej strefie nadmorskiej w porównaniu z marszami występującymi w innych rejonach Bałtyku oraz z małami rzecznyymi?; Jaka jest ranga taksonomiczna cech zasarczenia i zasolenia tych gleb? W celu rozwiązania przedstawionych powyżej problemów określono następujące zadania badawcze: analiza wpływu warunków środowiskowych na przestrzenne zróżnicowanie właściwości gleb nadmorskich wytworzonych z osadów morskich i rzeczno-morskich (marszy), występujących w Polsce; analiza porównawcza polskich marszy z marszami nadbałtyckimi w Niemczech i w Estonii; weryfikacja pozycji taksonomicznej badanych gleb oraz własna propozycja ich systematyki; ocena wartości ekologicznej i użytkowej badanych gleb.

http://www.wydawnictwoumk.pl/prod_74238_Geneza_wlasciwosci_i_pozycja_systematyczna_marszy_brakicznych.html



GLEBY OCHROWE. POZYCJA W KRAJOBRAZIE, WŁAŚCIWOŚCI, GENEZA I MIEJSCE W SYSTEMATYCE. Jankowski Michał. 2013. Wyd. UMK, ISBN 978-83-231-3033-8, stron 130, okładka miękka. Z recenzji dr. hab. Zbigniewa Zagórskiego, prof. SGGW: „Praca stanowi obszerne opracowanie dotyczące gleb ochrowych występujących na terenie Polski. Autor pracą tą wnosi poważny wkład w poznanie genezy i właściwości jednych z najbardziej unikalnych gleb w oparciu o szeroką wiedzę z zakresu gleboznawstwa, geomorfologii i hydrologii. Praca zawiera wszechstronną analizę morfologicznych, mineralogicznych i mikromorfologicznych, a także fizykochemicznych właściwości gleb na tle różnorodnych procesów fizjograficznych mających wpływ na przebieg procesów glebotwórczych”. Z recenzji dr. hab. Marka Drewnika: „[Praca] chociaż odnosi się tytułarnie do gleb ochrowych, to mówi bardzo wiele o zależnościach geochemicznej gleb, czynnikach warunkujących strukturę pokrywy glebowej w niektórych krajobrazach, czy – po prostu – mówi wiele o funkcjonowaniu przyrody”.

http://www.wydawnictwoumk.pl/prod_74213_Gleby_ochrowe_Pozycja_w_krajobrazie_wlasciwosci_geneza_i_mi.html



MORFOLOGIA, WŁAŚCIWOŚCI ORAZ SKŁAD MINERALNY GLEB PŁOWYCH ZERODOWANYCH W WYBRANYCH OBSZARACH MORENOWYCH WOJ. KUJAWSKO-POMORSKIEGO. Kobierski Mirosław. 2013. Wyd. UTP, Rozprawy 166, ISBN 978-83-61314-75-2, stron 121, okładka miękka. Nadrzędnym celem pracy było określenie przynależności systematycznej badanych gleb na podstawie ich morfologii oraz wyników kompleksowych analiz laboratoryjnych. Podstawowym kryterium pozwalającym jednoznacznie odróżnić gleby brunatne od gleb płowych jest obecność w profilu glebowym poziomu diagnostycznego argic. Poziom ten jest poziomem podpowierzchniowym, jednakże w glebach podlegających denudacji może występować zarówno na powierzchni gleby, jak i bezpośrednio

pod poziomem orno-próchnicznym. Poziom diagnostyczny argic musi wykazywać specyficzne cechy iluwacji frakcji ilowej. Iluwialny charakter wzbogacenia poziomu Bt potwierdza wyższa zawartość frakcji ilowej drobnej ($<0,2$ um) oraz jej udział we frakcji ilowej ($<2,0$ um) - w porównaniu z poziomem nadległym - oraz obecność nacieków ilastych w kanalikach i porach, miejscami wzbogaconych w żelazo, w obrazie cienkościennych szlifów mikroskopowych. Mikromorfologiczna i mineralogiczna ocena materiału glebowego pozwoli na prawidłowe rozpoznanie genezy badanych gleb. Na podstawie pozostałych wyników badań oraz danych literaturowych określony zostanie stopień ich zerodowania. Przesłankami do wyboru zastosowanych w pracy metod badawczych były najnowsze trendy w badaniach gleboznawczych, określających mineralny skład gleby jako najbardziej obiektywny składnik substratu glebowego. W Polsce niewiele jest prac badawczych, w których opisywane są aktualne właściwości gleb w aspekcie ich składu mineralnego.

<http://www.wu.utp.edu.pl/>

ZRÓŻNICOWANIE I CHEMIZM OSADÓW MAŁYCH ZBIORNIKÓW WODNYCH W KRAJOBRAZIE MŁODOGLACJALNYM. Joanna Podlasińska. 2013. Wydawnictwo ZUT. Szczecin. ISBN 978-83-7663-107-3.

Celem rozprawy jest wykazanie zróżnicowania oczek ze względu na ich genezę oraz jakość zdeponowanego materiału; określenie wielkości nagromadzonych pierwiastków (wybranych metali ciężkich i makroskładników) i ich wpływ na jakość środowiska przyrodniczego. W hipotezach roboczych założono: (1) Występowanie zróżnicowania małych zbiorników wodnych ze względu na genezę zdeponowanych w nich osadów i wynikającą z tego możliwość odmiennej akumulacji pierwiastków; (2) Zróżnicowanie depozycji makroskładników i metali ciężkich w małych zbiornikach wodnych w zależności od sposobu zagospodarowania zlewni, ich cech morfometrycznych i rodzaju osadów.

<http://www.wydawnictwo.zut.edu.pl/wydawnictwo/produkcja-2012.html>



WPŁYW DENUDACJI ANTROPOGENICZNEJ NA ZRÓŻNICOWANIE POKRYWY GLEBOWEJ I JEJ PRZESTRZENNĄ STRUKTURĘ W ROLNICZYM KRAJOBRAZIE MORENOWYM. Marek Podlasiński. 2013. Wydawnictwo ZUT. Szczecin.

<http://www.wydawnictwo.zut.edu.pl/wydawnictwo/nawosci-wydawnicze-2013.html>

GLEBY SANDRÓW WEWNĘTRZNYCH POLSKI PÓŁNOCNO-WSCHODNIEJ. Bieniek A. 2013. Wyd. UWM, Olsztyn, Rozprawy i Monografie, 184, 115 ss. ISBN 978-83-7299-817-0. Celem podjętych badań było: (1) określenie warunków siedliskowych gleb w geomorfologii sandrów wewnętrznych Polski północno-wschodniej; (2) przedstawienie charakterystyki gleb rdzawych jako podstawowych jednostek glebowych sandrów wewnętrznych pod względem morfologii, typologii oraz właściwości fizycznych i chemicznych w kontekście otaczającego ich sąsiedztwa; (3) ustalenie wskaźników pedogenicznych gleb sandrów wewnętrznych; (4) określenie troficzności glebowych siedlisk sandrów wewnętrznych w aspekcie ich żyzności i możliwości użytkowania. Stwierdzono, że specyfiką gleb rdzawych występujących na rozpatrywanych sandrach wewnętrznych jest głębokie występowanie

poziomu wód gruntowych, które nie wykazują wpływu na procesy glebowe i roślinność. Uwzględniając zatem właściwości fizyczne analizowanych gleb, w tym uziarnienie, krzywe desorpcji wody (pF), wysoki współczynnik filtracji, należy mieć na uwadze stosunkowo niską ich retencję wodną i przy użytkowaniu leśnym lub rolniczym dobierać rośliny dobrze gospodarujące zasobami wodnymi. Trofizm gleb rdzawych na sandrach wewnętrznych jest jednak znaczny, wynika ze zróżnicowanego ich składu frakcyjnego i chemicznego oraz znaczących ilości materii organicznej kształtującej korzystne właściwości sorpcyjne. Na mocno skonfigurowanych powierzchniach szlaków sandrowych oraz sandrach proksymalnych (wysokoenergetycznych) ukształtowane gleby rdzawe przydatne są pod leśne siedliska borów mieszanych świeżych, a na łagodniej skonfigurowanych powierzchniach sandrów dystalnych (niskoenergetycznych) możliwa jest również uprawa roślin rolniczych kompleksów żytnich. Ważne, że w porównaniu do przylegających form terenu wykazują one jednak znaczny oligotrofizm. Porastające zbiorowiska roślinne na sandrach wyróżnia prawie 2-krotnie niższy wskaźnik trofizmu w porównaniu do otaczających wzgórz morenowych, zastoisk przysandrowych i dolin rzecznych.

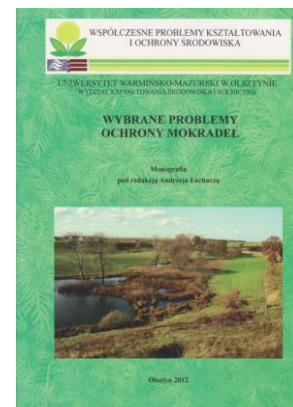
<http://www.uwm.edu.pl/wydawnictwo/>

KSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENI NA TERENACH WIEJSKICH. Anna Bielska, Adrianna Kupidura. 2013. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej. ISBN: 978-83-7814-073-3, 174 stron, miękka oprawa. Restrukturyzacja obszarów wiejskich, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, jest i będzie w przyszłości jednym z ważniejszych problemów do rozwiązania w naszym kraju. Monografia podejmuje problematykę kształtowania przestrzeni wiejskich na bazie uzyskanych wyników badań własnych, szeroko cytowanej literatury obcej i krajowej oraz aktualnie obowiązujących regul prawnych zawartych w dyrektywach unijnych, polskich ustawach, rozporządzeniach, instrukcjach i wytycznych dotyczących tego zagadnienia. Omówiono sposoby, metody i cechy, które należy brać pod uwagę przy charakterystyce i analizie opracowywanego obszaru oraz metody opracowania planu urządzeniowo-rolnego i ogólnego projektu scalania gruntów. Brak opracowań traktujących kompleksowo problematykę kształtowania przestrzeni wiejskich sprawia, że monografia wypełnia lukę istniejącą na rynku wydawniczym.

<http://www.wydawnictwopw.pl/index.php?s=karta&id=2879>



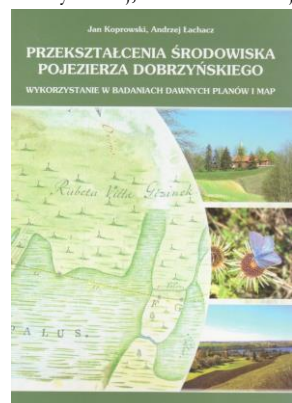
WYBRANE PROBLEMY OCHRONY MOKRADEŁ. Monografia pod red. A. Łachacza. 2012. Wyd. UWM, Olsztyn, ISBN: 978-83-933953-9-2, stron 147, okładka miękka. Stan środowiska jest zagadnieniem skupiającym uwagę zarówno naukowców, specjalistów z różnych dziedzin, jak i szerokich rzesz społeczeństwa. Człowiek od niepamiętnych czasów przekształcał swoje otoczenie. Jednak w ostatnich dziesięcioleciach rozmiary przekształceń środowiska, jak i masowe ich występowanie na kuli ziemskiej doprowadziły do istotnych zagrożeń dla egzystencji człowieka. Zmusza to do refleksji i wywołuje ogólną dyskusję, mającą na celu przeciwdziałanie tym niekorzystnym zjawiskom. Niniejszy zbiór prac zawiera treści prezentowane podczas wykładów otwartych na UWM, zorganizowanych przez Polski Komitet Narodowy Międzynarodowego Stowarzyszenia Torfowego



(International Peat Society), Olsztyński Oddział PTG, Olsztyński Oddział PTIE, Olsztyński Oddział PTA oraz Europejskie Centrum Doskonałości im. J. Monneta. Niektóre zagadnienia były także prezentowane podczas konferencji „Kształtowanie i Ochrona Środowiska” – Olsztyn 2011.
<http://www.uwm.edu.pl/enviro/vol03p.htm>

PRZKSZTAŁCENIA ŚRODOWISKA POJEZIERZA DOBRZYŃSKIEGO: WYKORZYSTANIE W BADANIACH DAWNYCH PLANÓW I MAP. Koprowski J., Łachacz A.. 2012.

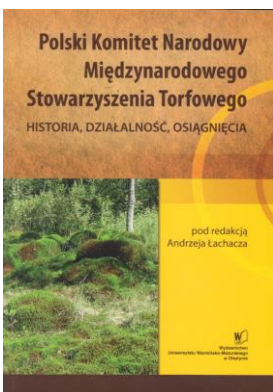
Wyd. Mantis, Olsztyn. ISBN: 9788362860111, stron 199, okładka twarda. Środowisko przyrodnicze podlega wielokierunkowym przekształceniom wywołanym czynnikami naturalnymi, jednak szczególne znaczenie mają wszechobecne efekty działalności człowieka. Działalność ta, zarówno pośrednia jak i bezpośrednia, może prowadzić do degradacji elementów przyrody ożywionej i nieożywionej, a zatem całej „sceny krajobrazowej” zarówno w otwartych obszarach rolniczych, jak i zurbanizowanych. Tę diagnozę potwierdza opracowanie. W każdym wydawnictwie naukowym, zwłaszcza dotyczącym środowiska przyrodniczego, niezwykle ważną rolę pod względem metodologicznym i dydaktycznym odgrywa ikonografia. W ocenianym opracowaniu zastosowano liczne fotografie, a także mapy i plany (przeważnie ich fragmenty). Wszystkie ilustracje bardzo dobrze korespondują z tekstem i znakomicie ułatwiają czytelnikowi



zrozumienie często szczegółowych opisów. Całość posiada bardzo klarowną strukturę; kolejność rozdziałów i podrozdziałów jest logiczna. Na uwagę oraz wysoką ocenę zasługuje precyzyjnie stosowana nomenklatura historyczna, kartograficzna i przyrodnicza. Wszelkie dane są podane w sposób precyzyjny i w pełni komunikatywny, a wyróżnienia w tekście ułatwiają lekturę. Przyjęty tok narracji sprawia, że książkę czyta się łatwo i z zainteresowaniem. Może ona być z powodzeniem wykorzystywana jako pozycja dydaktyczna w różnych formach kształcenia, obejmujących swym zakresem problematykę kształtowania środowiska w ujęciu regionalnym (z recenzji prof. K. Młynarczyka).

POLSKI KOMITET NARODOWY MIĘDZYNARODOWEGO STOWARZYSZENIA TORFOWEGO. HISTORIA, DZIAŁALNOŚĆ, OSIĄGNIĘCIA. Łachacz Andrzej (red.) 2012.

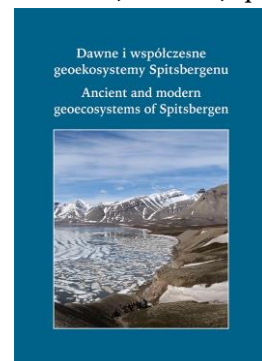
Wyd. WM. Olsztyn, ISBN: 978-83-7299-758-6, stron 180, okładka miękka. Prezentowane opracowanie, dotyczące PKN MST, zawiera ogólne informacje o torfowiskach Polski oraz o historii i działalności PKN MST. Komitet jest jednym z 18 komitetów narodowych współpracujących z Międzyn. Stow.



Torfowym (International Peat Society), skupia naukowców oraz osoby zainteresowane racjonalnym wykorzystaniem oraz ochroną torfowisk. Stowarzyszenie zrzesza obecnie ok. 1450 członków indywidualnych i zbiorowych z 36 krajów. Siedziba sekretariatu IPS mieści się w mieście Jwaskyla w Finlandii. Publikacja, oprócz artykułów dotyczących charakterystyki torfowisk w Polsce oraz działalności PKN MST, składa się z rozdziałów, w których omawiane są prace siedmiu komisji działających obecnie w ramach PKN MST: I - Stratygrafia, inwentaryzacja i ochrona torfowisk; III - Wykorzystanie torfu i torfowisk w rolnictwie i ogrodnictwie; IV - Chemiczne, fizyczne i biologiczne właściwości torfu; V - Przestrzenne zagospodarowanie torfowisk; VI - Zastosowanie torfu w balneologii i medycynie; VII -

Wykorzystanie torfu w leśnictwie; VIII - Kulturowe aspekty torfu i torfowisk.

DAWNE I WSPÓŁCZESNE GEOEKOSYSTEMY SPITSBERGENU. 2013. Praca zbior. pod red. Z. Zwolińskiego, A. Kostrzewskiego i M. Puliny. Bogucki Wyd. Nauk. Kraków. Format A4, 456 stron, oprawa miękka. Cena 99 PLN.



Dwujęzyczna publikacja jest pierwszym tego typu opracowaniem nie tylko o profilu geomorfologicznym, ale także ogólnogeograficznym dla wszystkich polskich stacji polarnych na Spitsbergenie. Monografia wydana jest jako dzieło 66 autorów, zawierająca 15 rozdziałów (w tym 5 rozdziałów tzw. regionalnych o polskich stacjach polarnych) na 456 stronach, 213 kolorowych rycin i fotografii, potężną liczbę pozycji bibliograficznych. Spis treści:

1. Polskie badania geomorfologiczne na Spitsbergenie
 2. Środowisko geograficzne Spitsbergenu
 3. Środowisko geograficzne otoczenia Polskiej Stacji Polarnej im. Stanisława Siedleckiego – Hornsund
 4. Środowisko geograficzne otoczenia Stacji Polarnej im. Stanisława Baranowskiego – Lodowiec Werenskiolda
 5. Środowisko geograficzne otoczenia bazy ekspedycji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej – Calypso
 6. Środowisko geograficzne otoczenia Stacji Polarnej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika – Kaffiøyra
 7. Środowisko geograficzne otoczenia Stacji Polarnej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – Petunia
 8. Lodowce Zachodniego Spitsbergenu – stan badań ze szczególnym uwzględnieniem otoczenia Hornsundu
 9. Zapis czwartorzędowych zdarzeń glacialnych na Spitsbergenie
 10. Zróżnicowanie procesów, osadów i form współczesnych stref marginalnych lodowców Spitsbergenu na przykładzie otoczenia zatoki Petunia
 11. Rzeźba i procesy morfogenetyczne stref brzegowych, fiordów i zatok Spitsbergenu
 12. Podniesione terasy morskie na Spitsbergenie
 13. Współczesne zmiany klimatu Spitsbergenu jako podstawa wyznaczania zmian krajobrazowych
 14. Geoeosystemy Spitsbergenu – podstawy wydzielenia, przemiany krajobrazowe
 15. Mapy Svalbardu
- W monografii nie zabrakło charakterystyk środowiska glebowego w otoczeniu stacji polarnych, napisanych przez gleboznawców z Krakowa, Lublina, Torunia i Wrocławia.
<http://ksiegarnia.bogucki.com.pl/>

BIOCHAR AND SOIL BIOTA. Natalia Ladygina & Francois Rineau (Eds.). 2013. CRC Press. Taylor & Francis. ISBN: 978-1-46-657648-3. Hardcover, 278 pages. Price \$79.95.

This book focuses on how the ecology and biology of soil organisms is affected by the addition of biochar to soils. It covers direct and indirect effects of biochar addition to soils, on the soil carbon cycle, impact on plant resistance to foliar and soilborne disease, interactions with pathogenic, mycorrhizal and saprophytic fungi. The book focuses on application of biochar to remediate polluted soils, taking into account possible toxic effects of biochar on soil fauna. One of the chapters provides extended information on the role of biochar in soil using isotopic tracing techniques.

THE SCIENCE OF CLAYS: Applications in Industry, Engineering, and Environment. By Mukherjee, Swapna. 2013. Jointly published by Capital Publishing Company and Springer. ISBN: 978-94-007-6682-2. Hardcover, 480 pages. Price \$179.00. This book is an attempt to provide a comprehensive and coherent description of three widely separated aspects of clays: the science of

clays; the industrial uses of clays; and the role of clays in the environment. Most of the existing literature lacks such an integrated study and this work endeavours to fill that gap. An exhaustive account of the science of clays is presented in Part I of the book, which includes the classification, origin and evolution, composition and internal structure, chemical and physical properties of clays; soil mechanics; and analytical techniques for determining clay constituents. Part II provides a comprehensive description of the applications of clays and their derivatives in various industries, while Part III describes the role of clays in the environment; the pollution caused by clay minerals; and the application of clays in order to prevent environmental hazards. A principal feature of the book is its explanation of how the structure and composition of particular clay types facilitate their specific industrial or environmental applications, thus describing the interrelationship between three widely varying aspects of clay. A number of thought-provoking questions are raised at the end of the work in order to leave readers with a better insight in this regard.

FUNGI AS BIOREMEDIATORS. Series: Soil Biology, Vol. 32. Goltapeh, Ebrahim Mohammadi; Danesh, Younes Rezaee & Varma, Ajit (Eds.). 2013. Springer. ISBN: 978-3-642-33811-3. Hardcover, 489 pages. \$189.00. Biological remediation methods have been successfully used to treat polluted soils. While bacteria have produced good results in bioremediation for quite some time now, the use of fungi to decontaminate soils has only recently been established. This volume of Soil Biology discusses the potentials of filamentous fungi in bioremediation. Fungi suitable for degradation, as well as genetically modified organisms, their biochemistry, enzymology, and practical applications are described. Chapters include topics such as pesticide removal, fungal wood decay processes, remediation of soils contaminated with heavy and radioactive metals, of paper and cardboard industrial wastes, and of petroleum pollutants.

PRECISION FARMING: Soil Fertility and Productivity Aspects. By K. R. Krishna. 2013. Taylor & Francis. ISBN: 978-1-926895-44-4. Hardcover, 188 pages. Price \$99.95. Precision farming involves soil fertility and crop growth monitoring, electronic equipment, remote sensing, global information and positioning systems, computer models, decision support systems, variable-rate technology, and accurate recordkeeping. This book on precision techniques provides valuable information on instrumentation and methodology. It discusses the impact of precision techniques on soil fertility, nutrient dynamics, and crop productivity and highlights the application of GPS techniques to regulate fertilizer supply based on soil nutrient distribution and yield goals set by farmers. The book considers advances and examples from different agroecosystems from all continents.

THE SOILS OF CROATIA. SERIES: WORLD SOILS BOOK SERIES. By Bašić, Ferdo. 2013, Springer. ISBN: 978-94-007-5814-8. Hardcover, 240 pages. Price \$129.00. The Soils of Croatia is a six-chapter book detailing all aspects of Croatian soils. The book

presents, in a reader friendly way, the lively history of pedology in Croatia. It explains soils as natural resources for this country and offers a detailed view on the different agricultural regions referenced in Croatia. The Soils of Croatia also contains useful information regarding the different factors of soil genesis in the different regions as well as on soil taxonomy and it gives a very detailed classification of different Croatian Soils. Overall, this book contains everything that pedologists, students and anyone else interested in Croatian soils should know about.

ORGANIC COMPOUNDS IN SOILS, SEDIMENTS & SLUDGES: ANALYSIS AND DETERMINATION. By T Roy Crompton. 2012. CRC Press. Taylor & Francis. ISBN: 978-0-415-64427-3. Price \$159.95. The increasing awareness of the effects of pollutants in the eco-system and on the development of suitable methods of analysis has stimulated a lot of research recently. This volume comprehensively discusses the range of methods available for the analysis and determination of organic compounds in soils, river and marine sediments and industrial sludges. A review is provided of the instrumentation used in soil and sediment laboratories and an indication of the types of organics that can be determined by each technique. Subsequent chapters discuss the analysis of various types of organics in a logical and systematic manner. Guidance is provided on the applicability of techniques in certain environments, the advantages and disadvantages of using one method over another, likely interference, the sensitivity of particular techniques, and detection limits. The work will be of interest to agricultural chemists, agriculturists concerned with ways in which organic chemicals used in crop or soil treatment permeate the ecosystem and to biologists and scientists involved in fish, plant and insect life. Toxicologists, public health workers, oceanographers, and environmentalists will also find the book beneficial.

ENHANCING UNDERSTANDING AND QUANTIFICATION OF SOIL-ROOT GROWTH INTERACTIONS. By Dennis Timlin and Laj R. Ahuja, editors. ASA, CSSA, and SSSA. Hardcover. 324 pp., 2013; *Advances in Agricultural Systems Modeling* 4. ISBN: 978-0-89118-338-9 (print). Researchers must come together and leverage our understanding of the rhizosphere to maximize efficient, sustainable use of limited water and soil nutrient resources. Enhancing Understanding and Quantification of Soil-Root Growth Interactions takes on this challenge to solve society's growing problems in the conservation of quality water and soil resources—from addressing the critical needs in nations who cannot afford costly fertilizers, to the global challenge of enhancing soil carbon storage to reduce climate change effects of elevated carbon dioxide. This book brings together scientists from different disciplines, worldwide, together to encourage synthesis of transdisciplinary knowledge and further research and developments in the area of root-soil interactions.

Also available at <https://dl.sciencesocieties.org/publications/books>.

Nowe polskie publikacje gleboznawcze w czasopismach posiadających IF

Bieganowski A., Witkowska-Walczak B., Glinński J., Sokołowska Z., Sławiński C., Brzezińska M., Włodarczyk T. 2013. Database of Polish arable mineral soils: a review. Int. Agrophysics 27(3), 335-350. DOI: [10.2478/intag-2013-0003](https://doi.org/10.2478/intag-2013-0003)

Błażewicz-Woźniak M., Konopiński M. 2013. Impact of cover crops and tillage on porosity of podzolic soil. Int. Agrophysics 27(3), 247-256. DOI: [10.2478/v10247-012-0092-9](https://doi.org/10.2478/v10247-012-0092-9)

Gałka B., Podlaska M., Kabała C. 2013. Siedliskotwórcze właściwości gleb brunatnych kwaśnych wytworzonych z granitoidów w Górach Stołowych. *Sylwan* 157, 5: 385-394.

Gałka B., Łabaz B., Bogacz A., Bojko O., Kabała C. 2014. Conversion of Norway spruce forests will reduce organic carbon pools in the mountain soils of SW Poland. *Geoderma* 213: 287-295. doi: 10.1016/j.geoderma.2013.08.029.

Glina B., Bogacz A. 2013. Concentration and pools of trace elements in organic soils in the Izera Mountains. *J. Elem.* 18(2): 199-209, DOI: 10.5601/jelem.2013.18.2.01

Gruba P., Mulder J., Brożek S. 2013. Modelling the pH dependency of dissolved calcium and aluminium in O, A and B horizons of acid forest soils, *Geoderma* 206, 85-91. <http://dx.doi.org/10.1016/j.geoderma.2013.04.036>.

Gruszecka A. M., Wdowin M. 2013. Characteristics and distribution of analyzed metals in soil profiles in the vicinity of a postflotation waste site in the Bukowno region, Poland. *Environmental Monitoring and Assessment* 185: 8157-8168, DOI: 10.1007/s10661-013-3164-9.

Jankowski M. 2014. The evidence of lateral podzolization in sandy soils of Northern Poland. *CATENA* 112, 139-147. DOI: 10.1016/j.catena.2013.03.013.

Nosalewicz M., Stępniewska Z., Nosalewicz A. 2013. Effect of soil moisture and temperature on N₂O and CO₂ concentrations in soil irrigated with purified wastewater. *International Agrophysics* 27(3), 299-304.

Pakuła K., Kalembsa D. 2013. Copper fractionation from Cambisols and Luvisols using the BCR procedure. *Pol. J. Environ. Stud.* 22, 3, 809-817.

Skwierawska M. 2013. Effect of sulfur forms on concentrations of cadmium and nickel soluble in 1 mol HCl in arable soils. *J. Elem.* 18(2): 277-285, DOI: 10.5601/jelem.2013.18.2.07

Sommer M., Jochheim H., H^ohn H., Breuer J., Zagorski Z., Busse J., Barkusky D., Meier K., Puppe D., Wanner M., Kaczorek D. 2013. Si cycling in a forest biogeosystem – the importance of transient state biogenic Si pools. *Biogeosciences* 10, 4991–5007. DOI:10.5194/bg-10-4991-2013

Szymański W., Skiba S., Wojtuń B. 2013. Distribution, genesis, and properties of Arctic soils: a case study from the Fuglebekken catchment, Spitsbergen. *Polish Polar Research* 34(3), 289–304. DOI: 10.2478/popore-2013-0017

Śliwka M., Baran A., Wieczorek J. 2013. Evaluation of toxic metal bioaccumulation in a reservoir of flotation tailings. *Pol. J. Environ. Stud.* 22, 3, 909-914.

Świtoniak M., Melke J., Bartmiński P. 2013. The differences in cellulolytic activity of the Arctic soils of Calypsostranda, Spitsbergen. *Polar Record*. Cambridge University Press. doi:10.1017/S0032247413000247

Zapowiedzi konferencyjne

Konferencja Naukowa

“25 LAT PO KLĘSCIE EKOLOGICZNEJ W KARKONOSZACH I GÓRACH IZERSKICH – OBAWY A RZECZYWISTOŚĆ”

16-18 stycznia 2014, Jelenia Góra - Karpacz

Karkonoski Park Narodowy

Kłęska ekologiczna, czyli masowe zamieranie drzewostanów w Karkonoszach i Górach Izerskich w latach 70. i 80. XX wieku, była największym wyzwaniem w procesie zarządzania zasobami leśnymi dla przyrodników, leśników i naukowców. W tamtym czasie powiedziano i napisano wiele na temat przyczyn, zakresu, konsekwencji oraz sposobu reagowania na to dramatyczne zjawisko. 55-lecie Karkonoskiego Parku Narodowego jest więc doskonałą okazją na podsumowanie wszystkich informacji, które pojawiły się na temat kłęski ekologicznej w ciągu ostatnich 25 lat. Nadszedł czas aby ocenić to co wiemy na temat tego zjawiska i aby stwierdzić, które sposoby przeciwdziałania z perspektywy czasu okazały się najlepsze. Należy również określić, które z obaw zarządzających zasobami przyrodniczymi w Karkonoszach i Górach Izerskich pokryły się z rzeczywistością, a które wypowiedane były nieco na wyrost. Dlatego też w ramach

Konferencji Naukowej z okazji 55-lecia Karkonoskiego Parku Narodowego „25 lat po klęsce ekologicznej w Karkonoszach i Górach Izerskich” chcielibyśmy podsumować wszystko to, co o klęsce ekologicznej wiemy.

Merytoryczny trzon konferencji będą stanowiły referaty zamówione, przewidujemy również wystąpienia osób zgłoszonych w formie referatów (wyboru dokona Komitet Naukowy Konferencji). Preferowane będą wystąpienia przekrojowe, podsumowujące wiedzę na temat kłęski ekologicznej w Karkonoszach i Górach Izerskich.

Konferencja skierowana będzie zarówno do naukowców jak i praktyków, dlatego do udziału w niej zapraszamy przedstawicieli ośrodków naukowych, lasów państwowych, parków narodowych, organizacji pozarządowych oraz innych zainteresowanych instytucji.

Konferencji będzie towarzyszyła wystawa fotografii oraz pamiątek związanych z kłęską ekologiczną w Karkonoszach i Górach Izerskich.

Organizatorzy nie przewidują opłaty konferencyjnej.

Uczestnicy opłacają noclegi i wyżywienie według indywidualnych rezerwacji dokonanych na karcie zgłoszenia

Dalsze informacje: <http://www.kpn-mab.pl/>

Kalendarium konferencyjne

2014

**25 LAT PO KLĘSCIE EKOLOGICZNEJ W
KARKONOSZACH I GÓRACH IZERSKICH
– OBAWY A RZECZYWISTOŚĆ**

16-18 stycznia 2014, Jelenia Góra – Karpacz
<http://www.kpnmap.pl>

European Geosciences Union General Assembly 2014

27.04-02.05.2014, Vienna, Austria
<http://www.egu2014.eu/>

**XXXV Sympozjum Polarne
DIVERSITY AND STATE OF POLAR ECOSYSTEMS**

5-7.06.2014, Wrocław
<http://www.geogr.uni.wroc.pl/index.php/en/conferences/82-35th-polar-symposium>

**8th International Conference on Aeolian Research
(ICAR VIII)**

21-25.07.2014, Lanzhou, China
<http://www.2014icar8.com>

**20th World Congress of Soil Science (WCSS)
SOIL EMBRACE LIFE AND UNIVERSE,**

8-13.06.2014, Jeju, Korea
<http://www.20wcsc.org/>

**International Conference
BIOGEOCHEMICAL PROCESSES AT AIR- SOIL-
WATER INTERFACES AND ENVIRONMENTAL
PROTECTION**

European Society for Soil Conservation (ESSC)
26-23.06.2014, Imola, Italy
<http://aswep-essc.unibo.it/>

ELS 2014

**EARTH LIVING SKIN:
Soil, Life and Climate Changes**

22-25.09.2014, Castellaneta Marina (TA), Italy
<http://www.els2014.eu/>

**IUFRO 2014 SESSION 104:
FORESTS, ROOTS AND SOIL CARBON**

5-14.10.2014, Salt Lake City, US
<http://iufro2014.com/>

**9th International Congress
THE SOUL OF SOIL AND CIVILIZATION**

Soil Science Society of Turkey
Federation of Eurasian Soil Science Societies
14-16 October 2014, Antalya, Turkey
<http://www.soil2014.com>

CZARNA ZIEMIA

Pismo Informacyjne
Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego
ul. Wiśniowa 61
02-520 Warszawa
<http://www.ptg.sggw.pl>

Redakcja:

Cezary Kabała, cezary.kabala@up.wroc.pl
Marek Drewnik, m.drewnik@geo.uj.edu.pl



Bezpośrednich uczestników zdarzeń
zachęcamy do bieżącego nadsyłania informacji
o konferencjach, awansach, publikacjach itd.